

[І. Г. Шовкопляс](#)

[Г. М. Шовкопляс](#)

Радомишльська стоянка

РАДОМИШЛЬСЬКА СТОЯНКА — поселення початкової пори пізнього палеоліту. Є однією з найбільш ранніх пізньопалеолітичних стоянок Східної Європи, що не має прямих аналогій серед вже відомих пам'яток цього часу. Відкрита 1956 в околицях м. Радомишль Житомирської обл., досліджена 1957, 1959, 1963—65 експедицією Інституту археології АН УРСР (Київ) під керівництвом [І. Шовкопляса](#). Розкопана на площі 1500 м². Стоянка складалася з 4-х відособлених місцезнаходжень, розташованих на невеликих горбовидних підвищеннях висотою 2—3 м над поверхнею поля. Підвищення пов'язані зі схилом правого берега давньої балки, що впадає у долину р. Тетерів за 3 км на північ від Радомишля. На ньому розкопано залишки 6-ти невеликих наземних округлих і напівовальних жител (розміром від 5 × 3 до 4 × 4 м). На їхніх місцях збереглися скупчення кісток мамута, що були складовою частиною конструкції житла. Розташовані по колу, вони утворювали невелике замкнуте поселення, внутрішня площа якого слугувала місцем господарської та побутової діяльності. Поруч із житлами — яма-сховище сировинного матеріалу, заповнена кістками тварин, виробничий центр з оброблення каменю і кістки, вогнище. Стоянка належала невеликим групам її мешканців — окремим сім'ям, які проживали тут вже на самому початку пізнього палеоліту. На стоянці виявлено кістки тварин — мамута, північного оленя, дикого коня. Знайдено понад 20 тис. кременів, зокрема знаряддя праці. Характерною особливістю Р. с. є одночасне використання її мешканцями мустьєрських (гостроконечники, скребла) та пізньопалеолітичних (різці різних типів, скребки, проколки, вістря) знарядь праці. На місці стоянки встановлено пам'ятник, на чавунній

плиті якого є напис про стоянку та роки її дослідження.

Рекомендована література

1. Шовкопляс І. Г. Палеолітична стоянка Радомишль // Археологія. 1964. Т. 16;
2. Його ж. Радомышльская стоянка — памятник начальной поры позднего палеолита // Стратиграфия и периодизация палеолита Восточной Европы: (К 7 Конгрессу INQUA, США, 1965). Москва, 1965;
3. Пясецький В. К. Пізньопалеолітична стоянка Радомишль. Питання стратиграфії // Кам'яна доба України. 2008. Вип. 11;
4. Кононенко О. М. Крем'яні знаряддя верхньопалеолітичної стоянки Радомишль І: типологічна специфіка та її інтерпретація // Археологія і давня історія України. 2015. Вип. 3.

Бібліографічний опис:

Радомишльська стоянка / І. Г. Шовкопляс, Г. М. Шовкопляс // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890783>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).